

ARNTZEN DEBESCHE

STATSBUDSJETTET 2022

12. oktober 2021

Regjeringen Solberg presenterte i dag, 12. oktober 2021, sitt forslag til statsbudsjett for 2022. Forslaget til statsbudsjettet vil imidlertid etter alt å dømme ikke bli vedtatt av Stortinget slik det har blitt presentert av Regjeringen Solberg i dag. Ny regjering har til 10. november å komme med endringsforslaget til budsjettet, før det endelig vedtas i Stortinget i desember.

På skatte- og avgiftsområdet ble det blant annet fremlagt forslag om

- innføring av en ny opsjonsskatteordning for oppstarts- og vekstselskaper,
- lettelser i formuesskatt,
- innføring av avgift på landbasert vindkraft på 1 øre per kWh,
- endring i grunnrenteskatt for vannkraft,
- kraftig økning av CO₂-avgift, både for utslipp i ikke-kvotepliktig sektor og på bensin,
- reduksjon av satsen i trinnskattens trinn 1 og 2 med henholdsvis 0,3 og 0,2 prosent, som medfører en reduksjon av marginalsakten på lønnsinntekt for lave og middels inntekter,
- økning av satsen i minstefradraget fra 46 til 48 prosent av samlet lønn og trygd, og
- innføring av nytt jobbfradrag for unge under 30 år.

Vi vil nedenfor gjennomgå de mest sentrale forslagene nærmere, herunder forslag om ny opsjonsskatteordning for oppstarts- og vekstselskaper, reduksjon i formuesskatt, endring i grunnrenteskatt for vannkraft og økning av CO₂-avgift.

NY OPSJONSSKATTEORDNING FOR OPPSTARTS- OG VEKSTSELSKAPER

Regjeringen foreslår ny skatteordning for ansatteopsjoner i selskap i oppstarts- og vekstfasen. Forslaget som nå fremmes er i tråd med høringsforslaget. Den nye ordningen vil erstatte den særskilte opsjonsskatteordningen for små oppstartsselskap som ble innført 1. januar 2018, og det foreslår en overgangsordning slik at opsjoner utstedt etter gjeldende ordning overføres til den nye ordningen, med enkelte endringer i gjeldende ordning med virkning fra 12. oktober 2021.

Ved den foreslåtte opsjonsskatteordningen for selskap i oppstarts- og vekstfasen vil skattlegging først skje når aksjene realiseres etter skatteloven § 10-30 flg., og da fullt ut som aksjeinntekt. Den nye ordningen vil medføre at verken tildeling eller innløsning av opsjonene vil utløse skatteplikt. Etter regjeringens forslag vil ordningen gjøres tilgjengelig for flere selskap enn etter dagens ordning. Ytterligere hovedpunkter i regjeringens forslag til ny opsjonsskatteordning er blant annet at

- grensen for selskapets alder økes fra seks til ti år,
- selskapets gjennomsnittlige antall årsverk økes fra 25 til 50,
- selskapet kan ha inntil 80 millioner kroner i driftsinntekter og balansesum i inntektsåret før tildeling av opsjonen,
- den ansatte må i gjennomsnitt jobbe minimum 25 timer per uke i selskapet fra tildeling til innløsning av opsjonen,
- den ansatte kan på tildelingstidspunktet maksimalt kontrollere 5 prosent av aksjene i selskapet i tildelingsåret og eller de to foregående årene,
- innløsningskursen kan ikke være lavere enn markedsverdien av de underliggende aksjene på tildelingstidspunktet,
- aksjene, og ikke opsjonen, skal verdsettes til markedsverdien på tidspunktet for tildeling av opsjonen,
- opsjonen må tildeles den ansatte personlig, og kan ikke overdras til andre,
- opsjonen kan, som i dag, innløses i aksjer tidligst tre år og senest ti år etter tildelingen,
- den samlede markedsverdien av underliggende aksjer den enkelte ansatte kan ha opsjon på må ikke overstige 3 millioner kroner,
- den samlede markedsverdien av underliggende aksjer som er knyttet til opsjoner på selskapsnivå må ikke overstige 60 millioner kroner,
- ett eller flere offentlige organer kan alene eller til sammen ikke kontrollere 25 prosent eller mer av kapital- eller stemmeandelene i selskapet, og
- ordningen avgrenses mot selskap med enkelte typer næringsvirksomhet, herunder også selskap som er i økonomiske vanskeligheter på tildelingstidspunktet.

Etter skatteloven § 5-14 første ledd kan det på nærmere vilkår gis en skattefri fordel i form av underkurs ved ansattes erverv av aksjer mv. i arbeidsgiverselskapet. Fordelen som kan mottas skattefritt foreslås økt fra 25 til 30 prosent av aksjenes markedsverdi. Maksimumsgrensen på 7 500 kroner per ansatt per inntektsår er ikke foreslått endret.

REDUKSJON AV FORMUESSKATT

Regjeringen foreslår å gi ytterligere lettelser i formuesskatten. Dette gjøres ved at regjeringen blant annet foreslår å øke bunnfradraget fra 1,5 til 1,6 millioner kroner, samt fortsette nedtrappingen av skatt på arbeidende kapital – det vil si aksjer og driftsmidler mv. – fra 55 til 50 prosent. De to forslagene vil anta å redusere provenyet med om lag 1 090 millioner kroner påløpt og 870 millioner kroner bokført i 2022.

Regjeringen foreslår enkelte tiltak som vil øke formuesskatten, og da særlig knyttet til bolig. Det foreslås å øke verdsettelsen av de dyreste primærboliger, ved at verdsettelsen økes fra 25 til 50 prosent for boliger som overstiger 15 millioner kroner. For sekundærboliger foreslås det også en økning av verdsettelsen – fra 90 til 95 prosent. Regjeringen foreslår videre å oppjustere verdien av fritidsboliger med 10 prosent. Regjeringens forslag om endring av formuesskatt knyttet til bolig vil medføre en økning i statens inntekter på om lag 330 millioner kroner påløpt og 265 millioner kroner bokført i 2022.

Den nye mindretallsregjeringen vil trolig komme med endringsforslag knyttet til reduksjon av formuesskatt. Etter vår mening er det tvilsomt at redusert formuesskattesats på arbeidende kapital endelig vil godkjennes av Stortinget.

GRUNNRENTESKATT FOR VANNKRAFT

Regjeringen foreslår endringer i grunnrenteskatten for vannkraft for å ta hensyn til samvirkningen med selskapsskatten. Som følge av omleggingen til kontantstrømskatt er det behov for tilpasninger for å sørge for at skattene virker godt sammen og at kontantstrømskatten virker nøytralt. Regjeringens forslag er i samsvar med forslaget som har vært på høring.

Når grunnrenterelatert selskapsskatt fradragsføres, blir skattegrunnlaget i grunnrenteskatten lavere. Det foreslås derfor at grunnrenteskattesatsen teknisk oppjusteres fra 37 til 47,4 prosent for å videreføre samme effektive marginalsatt som i dag, 59 prosent. Det foreslås at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021.

Grunnrenteskatt inngår ved fastsetting av eiendomsskattegrunnlaget for kraftverk med effekt på eller over 10 000 kVA, jf. skatteloven § 18-5 og eiendomsskattegrunnlaget § 8B-1. Eiendomsskattegrunnlaget kan derfor påvirkes av forslaget. Som omtalt i høringsnotatet vil redusert grunnrenteskatt øke eiendomsskatteinntektene noe på kort sikt for kraftanlegg som ikke er bundet av minimums- og maksimumsreglene i eiendomsskatten. Dette motsvares av lavere eiendomsskatteinntekter på lengre sikt. Endringen vil ikke ha betydning for kraftverk med ytelse under 10 000 kVA ettersom disse er fritatt fra grunnrenteskatt og ilegges eiendomsskatt etter forenklede regler.

ØKNING AV CO2-AVGIFT

Regjeringen foreslår å øke CO₂-avgiften i ikke-kvotepliktig sektor med 28 prosent, fra 591 til 766 kroner. Økningen er i henhold til en lineær opptrapping til det varslede nivået på 2 000 kroner i 2030.

Forslag om økning av CO₂-avgiften medfører også en økning av CO₂-avgiften for bensin og diesel. CO₂-avgift på drivstoff vil da økes med 30 prosent – fra 1,37 til 1,78 kroner per liter for bensin og fra 1,58 til 2,05 kroner per liter for diesel. I motsetning til tidligere år foreslås det ikke en reduksjon av veibruksavgiften for 2022 for å kompensere for økning i CO₂-avgiften. Imidlertid fremmes det forslag fra regjeringen om en økning i veibruksavgiften – fra 5,01 til 5,08 kroner per liter for bensin og fra 3,58 til 3,65 kroner per liter for diesel.